

Itinerar lusitan sau despre cultură și management în Portugalia

Tărâmul îndepărtat al Europei, Portugalia oferă călătorului mult mai mult decât plaje și vinuri. Aderarea la Uniunea Europeană, realizată în 1986, a creat premisele pentru o puternică dezvoltare economică a Portugaliei, țară mândră, care și-a conservat însă nostalgia cultivatorilor viței de vie și a studenților eternei Universității din Coimbra.

Évora, Pousada dos Loios, templul Dianei

Lisabona, Alfama

Catedrala din Évora

Óbidos

Expoziția Universală din 1998 a necesitat dezvoltarea unei vaste infrastructuri, dar și a unor proiecte urbanistice și edilitare de amploare, care au adus circa 8 milioane de vizitatori, cu precădere în Lisabona. În plus, în 2001, orașul Porto a fost Capitala Culturală a Europei, iar în 2004 Portugalia va găzdui Campionatul European de Fotbal.

În ciuda aglomerației, zgomotului și a traficului intens, specific unei capitale europene, Lisabona (*Lisboa*) rămâne un oraș mic, ușor de administrat. Atmosfera sa lipsită de prețiozitate și frumosul stil arhitectonic îl fac deosebit de agreabil pentru călători.

Mapamond

Vechile cartiere (*Alfama* și *Baixa*), cu incredibilele străzi înguste și în pantă, cu minusculele piațete, cu funicularele (*elevador*) specifice și cu tramvaiele romantice, se învecinează cu reședințe nobiliare precum *Castelo de São Jorge*, cu biserici și mănăstiri, cu Panteonul Național și cu muzee exemplare (*Mosteiro dos Jeronimos*). Serile în Lisabona sunt agreabile atât pe malul lui *Rio Tejo*, cât și în micile restaurante, unde poți asculta istoria stilului cântecului melancolic și tradițional *fado*.

În centrul țării, *Evora*, capitala provinciei *Alentejo*, este de multă vreme patrimoniu mondial ocrotit de UNESCO. Farmecul orașului provine din autenticitatea bisericilor fără număr, a hotelurilor particulare de lux (*pousada*) și a străzilor înguste, excelent conservate în interiorul zidului medieval de incintă.

Lângă ocean, *Óbidos* este un admirabil oraș medieval, poate cel mai încântător sit turistic din întreaga Portugalia. Este greu de crezut că, pe o suprafață de câțiva kilometri

Coimbra

pătrati, poți găsi 160 de locuințe, circa 600 de persoane și mii de turiști în fiecare zi. Bisericile, piețele, muzeele, dar mai ales zidurile, atrag și impresionează călătorul.

Coimbra este un oraș faimos pentru Universitatea ce datează din secolul al XIII-lea, dar și pentru rolul său tradițional ca centru al culturii și artei portugheze. Lângă oraș, la circa 16 km., se află ruinele bine păstrate ale unui apus oraș roman, *Conimbriga*. Pe fiecare stradă din vechiul oraș, în fiecare piațetă, răzbate un autentic cântec *fado*, mult deosebit, însă, de cel specific Lisabonei. Mediul universitar și dimensiunea mică a orașului au generat elemente specifice ale acestui tip de exprimare a sentimentelor.

Al doilea mare oraș al Portugaliei, *Porto*, este cunoscut în întreaga lume pentru vinurile produse pe valea lui *Rio Douro*. În cartierul *Vila Nova de Gaia* întâlnești toate casele de vinuri care își etalează produsele de excepție, atât în galeriile subterane, cât și în centrele de prezentare. Cartierul *Ribeira* a fost declarat patrimoniu mondial de către UNESCO și este locul favorit al călătorilor care doresc să descopere farmecul autenticului oraș Porto.

Portugalia are o economie în plină dezvoltare, chiar dacă rămâne țara cea mai săracă a Uniunii Europene de astăzi. Conservarea tradițiilor și moștenirea fostelor colonii se împletesc frecvent cu turismul în *Algarve* sau cu cel cultural. Stilurile arhitecturale marocan și manuelin asigură călătorului imagini de vis, uneori chiar incredibile, precum la *Sintra* (*Palacio Nacional*, *Castelo dos Mouros*, *Palacio da Pena*, grădinile *Monserrate*, *Quinta da Regaleira*).

Lect. univ. dr. Amedeo ISTOCESCU